

CHP Kadın Kurultayı ve Kadın Sorunu

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

CHP'nin on altı yıl aradan sonra düzenlediği kadın kurultayı aslında iyi değerlendirilirse önemli bir toplumsal boşluğu

doldurmaya adaydır. Ne var ki, salonda yapılan gözlemler kadın toplumsallığı, hukuku, siyaseti konusunda CHP'nin girişimi dışında alınması gereken daha çok yol olduğunu göstermiştir.

Öncelikle, kurultayda yapılan temel vurgunun laikliğe dönük olduğu anımsanmalıdır. Demokrasinin üzerine oturduğu ana olgulardan birisi olarak görülür ve olabildiğince geniş bir açıdan kuşatılırsa laiklikle kadın toplumsallığı arasında doğrudan bir ilişki kurulabilir. Ne var ki, geliştirilen yaklaşımlar bu algılamadan dışındadır. Sorun tümüyle baş örtme ya da örtmeme olarak konulmaktadır. Daraltıcılığı bir yana, bu anlayış laikliğin kendi içindeki sorunlarını ve günümüz Türkiye'si'nin bu olgu etrafında yaşadığı gerilimleri görmezden gelmektedir. Dahası, yalnızca laiklik çevresinde kurulan bir söylem asal kadın sorunlarının da üstünü örtmektedir.

Bu sorunların başında da kadının kendisini, kimliğini tanıması, daha doğrusu tanımaması gelmektedir.

Gerçekten de her şey bir yana, kurultay zemininde ortaya çıkan görüntülerin simgeselliği bile bu çıkmazın altını çizmiştir. Salonu canlandırmak için çalınan ilk müzikle derhal şakır şakır `oyunan kadın' imgesine dönülmesi, kadınların bir `mukallit' tarafından `eğlendirilmesi' bu hazin ve vahim yanılığın göstergesidir. Kendisini buradan gören kadının öncelikle bireyliğini ardından da toplumsallığı dönüştürmesi ne kadar güç!

Oysa, öylesi bir toplantıya her düzeyden, her kesimden, her çevre ve girişimden kadın eylemcilerin, kadın derneklerinin, kadın platformlarının katılması beklenirdi. Bunların, tümüyle sivil bir anlayış içinde ve CHP'yle de herhangi bir organik ilişki kurmaksızın, öylesi duyarlı bir ortamda kendilerini göstermesi ve ele aldıkları sorunları yeniden tanımlaması çok yapıcı ve üretken olabilirdi. Bu çıkışın gerçekleştirilmemesi henüz bu konularda yeterli bir etkinliğin sağlanamadığını ortaya koymuştur. Ayrıca CHP'nin de bu olumlu yaklaşımı gösterirken bir ön hazırlık yapıp kadın konusunu tartışan tüm resmi ve sivil kuruluşlarla bir araya gelmesi, ortak sorunları saptaması, onlara dönük önerileri geliştirmesi ve bunları genel başkanın ağzından kamuoyuna mal etmesi son derece önemli olabilirdi. Umarız bu yaklaşım hiç değilse bundan sonra gösterilir.

Tam da bu noktada devreye giren ikinci bir olgu, kurultaya yansıyan söylemdir. Bilindiği üzere, feminist açılımların önemli bir boyutunu kadınları ve sorunlarını doğrudan kadınların tanımlaması meydana getirir. Egemen anlayışın gölgesini üzerine düşürmekten kaçınan bir hassasiyet, kadın tartışmalarının yerleşik siyasal söylemden de dilsel üsluptan da uzak tutulmasına özen göstermiştir. Oysa kurultayda yapılan konuşmaların önemli bir bölümünde söylenen ve kadınların `lehine' olduğu varsayılan sözler egemen yapının içinden bakılarak geliştirilmiştir ve adeta kadınlara `sorunlarınız budur!' diye `resmen' bildirilmiştir. Bu, kadına, sorununun ne olduğunu bile tanımlayan egemen yaklaşımın bir başka görüntüsüdür ve mevcut mantığın devamına yol açmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Bu da kadın hareketinin devlet eksenli, siyaset odaklı, mevcut ideolojilere bağımlı yapıdan dikkatle uzak tutulmasındaki zorunluluğu açığa vurmaktadır.

Hiç kuşkusuz bu, bir çırpıda olup bitecek bir şey değildir. Türkiye gibi tüm bir vatandaşlık kavramının ziyan edildiği toplumda kadınların özgül bir alan açması önce çok ciddi bir bilinçlenme sürecine ardından da bunun bir siyasal edimle bütünleştirilmesine gereksinim göstermektedir. Eğer öylesi bir girişim başlatılabilirse bu, yalnızca kadın özgürleşiminde önemli bir kavşak olmayacak aynı zamanda Türkiye'de yaşayan insanın her boyutta ve en genel anlamıyla özgürleşimine katkıda bulunacaktır.

Her şeye karşın CHP girişiminden ötürü kutlanmalıdır.